

**Adab Sopan Santun
terhadap
RASULULLAH**

TAFSIR AL-AZHAR

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾

Wahai orang-orang yang beriman! Janganlah kamu memandaimandai (melakukan sesuatu perkara) sebelum (mendapat hukum atau kebenaran) Allah dan RasulNya; dan bertaqwalah kamu kepada Allah; sesungguhnya Allah Maha Mendengar, lagi Maha Mengetahui.(Al-Hujurat, 1)

Artinya ialah bahawasanya orang yang telah memperakui bahawa dirinya beriman kepada Allah dan Rasul, tidaklah dia akan mendahului Allah dan Rasul. Menurut keterangan daripada ulama yang besar-besar, sejak daripada sahabat-sahabat Rasulullah sampai kepada ulama lain yang menjadi ikutan ummat ialah dilarang janganlah seorang beriman itu mendahulukan fikiran dan pendapatnya sendiri di dalam hal-hal yang berkenaan dengan agama sebelum dia terlebih dahulu menilik, memandang dan memperhatikan sabda Allah dan sabda Rasul. Janganlah dia mendahulukan pendapatnya sendiri.

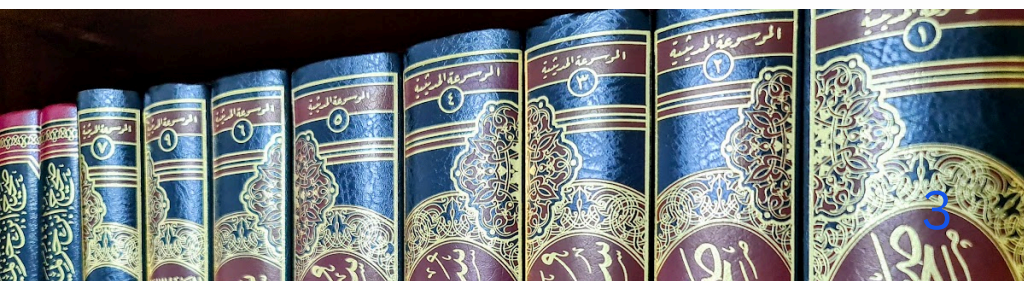

TAFSIR AL-AZHAR

Untuk ini Al-Imam Ibnu Katsir telah mengemukakan dalam tafsirnya suatu percontohan, iaitu seketika Rasulullah s.a.w. akan mengutus sahabat Mu'az bin Jabal menyebarkan Agama Islam ke negeri Yaman.

Ketika akan berangkat itu Rasulullah bertanya kepadanya: *"Dengan apakah engkau akan menghukum?"* Mu'az bin Jabal menjawab: *"Dengan Kitab Allah!"* Lalu Rasulullah bertanya pula: *"Kalau tidak engkau dapati di dalamnya dasar yang akan dijadikan hukum?"* Mu'az menjawab: *"Dengan Sunnah Rasulullah s.a.w."* Lalu Rasulullah bertanya pula: *"Kalau tidak pula engkau dapat bagaimana?,"* Mu'az menjawab: *"saya akan ijtihad dengan pendapatku sendiri."*

Mendengar jawab demikian dengan gembira Rasulullah menepuk dada Mu'az, tepuk kesayangan, lalu beliau bersabda: *"Alhamdulillah! segala puji bagi Allah yang memberikan taufiq bagi utusan Rasulullah mencari hukum yang diredhai oleh Rasulullah sendiri."* (Hadis ini dirawikan oleh Ahmad bin Hanbal, Abu Daud, Termidzi dan Ibnu Majah).

Dengan demikian teranglah bahawasanya pendapat kita sendiri hendak disesuaikan terlebih dahulu dengan ukuran Kitab dan sunnah. Kerana akibat dari Iman memang demikian adanya. Tidak ada kata yang lebih benar daripada kata Allah dan kata Rasul. Baik ketika Rasulullah masih hidup, ataupun setelah Rasulullah wafat, keduanya sama saja. Sebab segala perkataan (aqwaal), perbuatan (af'aal) dan perbuatan orang lain yang tidak mendapat bantahan dari beliau (taqariir) telah lengkap tercatat dalam Hadis belaka. dirawikan oleh ahli-ahlinya yang kenamaan. Itulah yang bernama ilmu dalam Islam. Sebagai tersebut dalam sebuah syair Imam Syafi'i:

"Tiap-tiap ilmu. lain daripada al'Quran' hanyalah membuang tempoh belaka kecuali ilmu Hadis dan Fiqh dalam hal agama: Yang ilmu ialah yang memakai dasar "haddatsana" lain dari itu adalah was-was syaitan belaka"

"dan bertaqwalah kamu kepada Allah; sesungguhnya Allah Maha Mendengar, lagi Maha Mengetahui" (hujung ayat 1).

Inilah hujung ayat. iaitu sesudah di pangkal ayat diberi peringatan kepada orang yang beriman, maka di hujung ayat diberi peringatan kembali kepada Allah yang artinya supaya menjaga perhubungan yang baik dengan Allah. Kerana orang yang beriman lagi bertakwa sangatlah berhati-hati di dalam segala gerak langkahnya.

Tidaklah mereka itu terburu-buru atau dalam keadaan tergesa-gesa memutuskan suatu hukum. Seumpama imam-imam yang besar, sebagai Imam Malik. atau Syafi'i, Ahmad bin Hanbal atau Imam Abu Hanifah. tidaklah beliau-beliau ,terburu-buru sahaja mengambil keputusan sesuatu haram, melainkan kalau dia merasa sesuatu perbuatan menurut pertimbangan ijtihadnya tidak baik, cukuplah beliau berkata saja: "*Ukrihu hadzaa*", artinya: "Saya benci, atau saya kurang senang perbuatan demikian."

Maka orang yang merenungkan fatwa beliau-beliau itu dapatlah mengambil kesimpulan bahawa bagi beliau hal itu berat kepada haram.

TAFSIR AL-AZHAR

Sebabnya ialah kerana masalah ijtihadiyah yang menghendaki kepada renungan fikiran. Kesimpulannya tidaklah qath'ie atau pasti melainkan lebih berat kepada zhanni, sehingga di lain waktu dapat ditinjau kembali.

Dan apabila mereka telah bertemu dengan nash yang sharih, atau alasan yang jelas nyata, iltihad terhenti dengan sendirinya dan mereka berlumba menganjurkan berbuat menurut yang dianjurkan.

Sebab itu pulalah maka kita lihat misalnya di dalam lhya' Ulumuddin karangan al-Imam al-Ghazali bahawa imam-imam yang besar-besar itu, sebagai Imam Malik. Muhammad bin Idris asy-Syafi'i, Abu Hanifah dan Ahmad bin Hanbal dan imam-imam yang lain, selain dari beliau itu ahli-ahli fatwa kenamaan, pemuka dari Mujtahid yang mutlak, beliau-beliau adalah ahli-ahli ibadat yang tekun, sampai menamat khatamkan membaca al-Quran setiap hari. Gunanya ialah untuk meneguhkan iman dan takwa, sehingga fatwa yang dikeluarkan dapat dipertanggungjawabkan di hadapan Allah.

